

jeg overbevist. Jeg kan ikke Andet end skønne, at en Løsning maa der komme. Kommer den ikke nu i denne Session, saa vil den melde sig til næste og blive ved dermed; thi der er adskillige Hundreder af Bølgere, hvis Ret fornægtes dem, og dette vil den lovgivende Magt ikke kunne vedblive at forsvare.

Octavius Hansen: Maa jeg bede om Ordet for en kort Bemærkning?

Formanden: Det ærede Medlem har havt Ordet flere Gange, men hvis Thinget samtykker deri — skal jeg give det ærede Medlem Ordet for en kort Bemærkning.

Octavius Hansen: Naar jeg fremhæver et Exempel paa en Grundlovsbestemmelse, som har været Gjenstand for megen Tvist, megen Debat i den senere Tid, saa vil det ærede Medlem, som nu havde Ordet, vistnok erkjende, at det er en farlig Veie saaledes at ville fortolke en Bestemmelse i Grundloven ad den ordinære Lovgivningsvei. Læser man f. Ex. en meget praktisk Bestemmelse, for saa vidt der er Tale om dens Anvendelse, nemlig Bestemmelsen i Grundlovens § 49, hvor der staar: „Forinden Finantsloven er vedtagen, maa Skatterne ei opkræves“, vil da det ærede Medlem anse det for rigtigt, om man her ad den almindelige Lovgivningsvei gav sig til at fortolke den, hvad enten Fortolkningen kom til at gaa ud paa, at „vedtage“ betød „vedtaget af Kongen“ eller „vedtaget af Rigsdagen“? Dette vilde han vistnok anse for et Overgreb fra Lovgivningsmagtens Side over for Grundloven, idet der pientynlig derved kunde lægges en Forstaaelse ind i Grundloven, som oprindeligt aldrig har ligget deri.

Th. Kruse: Maa jeg bede om Ordet?

Formanden: Det ærede Medlem har havt Ordet to Gange, men hvis Thinget samtykker deri — skal jeg give det ærede Medlem Ordet.

Th. Kruse: Jeg maa i Henseende til, hvad det ærede Medlem sidst talte om, sige, at der brister al Sammenligning. Naar man vil give sig til at forklare et Ord som „vedtaget“, vil det omtrent være det Samme som at give sig til at forklare et saadant Ord som „Mand“ eller „Kvinde“ eller lignende. „Vedttaget“ er „vedtaget“; der kan ikke gives en anden Fortolkning af Ordet „vedtaget“, end det, som det lyder paa. Men derhos maa jeg rigtig nok sige, at det Spørgsmaal, som det ærede Medlem her fremdrog, netop har vist sig — ved Siden af ganske vist at have en meget praktisk Side, saa snart som det Tilfælde, der forudsættes, kommer til at ligge for — at have en meget stor og betydelig theoretisk Side,

og jeg maa tillade mig at mene, at, det er den sidste, den theoretiske Side, der hidtilbuds ene og alene har ligget for. En saadan theoretisk Fortolkning af det her i dette Forslag omhandlede Udtryk i Grundloven er der ikke forlangt. Her er det et rent praktisk Spørgsmaal, som ligger for, og som trænger sig mere og mere paa med hver Dag, der gaar, og som man virkelig ikke vil kunne skyde fra sig.

Jagd: Jeg skal kun kort bemærke, at det forekommer mig, at, idet den nærmere Udvikling af de Betingelser, der ere knyttede til Balgretten saavel som til den Maade, hvorpaa Balget skal foregaa, ikke er optaget i Grundloven, men derimod henviset til Balgloven, saa er det derved givet, at hensigtsmæssige Forandringer af disse Betingelser ikke skulle være undertastede saa store Vanstæligheder som Forandringer i selve Grundlovens Bestemmelser, hvorfor vi ved at vedtage en Forandring eller nærmere Forklaring som den foreslaaede, hvis Nødvendighed er praktisk godtgjort, ikke derfor indlade os paa i Almindelighed at rokke ved Grundlovsbestemmelser. Da det er min Overbevisning, at det Formaal, som Forslagsstillerne efter de her stedfundne Udtalelser har stillet sig i det foreliggende Lovudkast, er godt og rigtigt, at vi nemlig maa søge at faae en saa nysigtig Fremstilling af de omhandlede Bestemmelser i Balgloven, hvorefter enkelte Mænd, som have alle de i Grundloven tænkte Kvalifikationer for Balgret, ogsaa virkelig opnaa at komme til at udøve deres Balgret, saa indser jeg ikke rettere, end at det er en Retfærdighedshandling, at vi fremme dette Lovforslag, dog saaledes, at det bliver paa en mere klar og bestemt Maade udtrykt, hvad der er Lovens Hensigt, end jeg finder, at det er Tilfældet, saaledes som Lovforslaget nu er affattet. Jeg kan ikke erkjende, at vi derved rokke ved selve Grundlovens Bestemmelser, da disse i det foreliggende Tilfælde dog skulle have deres nærmere Udvikling i Balgloven.

Nimestad: Jeg vil blot over for den ærede sidste Læser (Jagd) gjøre en lille Bemærkning. Det ærede Medlem gik i hele sit Foredrag ud fra, at den Bestemmelse, om hvis Fortolkning her var Tale, alene var en Balglovs Bestemmelse. Han talte om, at disse Bestemmelser ikke vare omgjærbede med den Hellighed som Grundlovsbestemmelser, men det ærede Medlem maa erindre, at her netop er Tale om en Grundlovsbestemmelse og en Fortolkning af den. Nu vil jeg sige, at det til en vis Grad kan være nødvendigt for Balgloven at indlade sig paa at fortolke Grundloven; men det er altid misligt ved almindelige Love at give Fortolkninger af Grundloven, idet man udsætter sig for at komme ind paa det store Spørgsmaal, hvorvidt Love, som indeholde Fortolkning af Grundloven, kunne være gjældende og maa re-